

PATVIRTINTA
Visagino socialinės globos namų direktoriaus
2021 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. 3-24

GYVENTOJŲ GYVENIMO KOKYBĖS KONCEPCIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visagino socialinės globos namai (toliau – globos namų) gyventojų (toliau –gyventojai) gyvenimo kokybės koncepcija apibrėžia gyventojų: fizinių, socialinių, psichologinių poreikių, asmeninių įsitikinimų, tobulėjimo, socialinės integracijos, savirealizacijos, tarpasmeninių santykių, materialinių poreikių patenkinimą bei asmeninius jausmus kylančius dėl pasitenkinimo ar nepasitenkinimo gyvenimu.

2. Gyvenimo kokybės koncepcijos tikslas – atsižvelgiant į asmenines ir bendruomenines gyventojų savybes ir poreikius, tobulinti paslaugų kokybę, užtikrinant pilnavertį, atitinkantį poreikius, gyventojų gyvenimą globos namuose.

3. Gyvenimo kokybės uždaviniai:

3.1. išsiaiškinti asmeninius gyventojų poreikius, svarbias jų gyvenimo gerinimo sritis;

3.2. nustatyti asmeninius gyvenimo kokybės gerinimo tikslus ir uždavinius;

3.3. vertinti gyventojų gyvenimo kokybės gerinimo pokyčius, pagal numatytus kriterijus;

3.4. tobulinti globos namuose teikiamas paslaugas, atsižvelgiant įglobos namų gerinimo rezultatus.

4. Pagrindiniai gyvenimo kokybės koncepcijos principai:

4.1. orientacija į asmenį – atsižvelgiant į individualius gyventojų poreikius, lūkesčius;

4.2. lankstumas – prisitaikymas prie kintančių situacijų ir individualių gyventojų poreikių;

4.3. bendradarbiavimas – visų darbuotojų siekimas vieno tikslo bendradarbiaujant tarpusavyje ir su gyventojais.

II SKYRIUS PRIEMONĖS, SRITYS, KRITERIJAI IR RODIKLIAI GYVENTOJŲ GYVENIMO KOKYBEI UŽTIKRINTI

5. Asmeninė savirealizacija - laisvalaikio leidimo būdai, mėgstamos veiklos, dienos užimtumo veiklų lankymas, gebėjimas priimti sprendimus, teisių užtikrinimas ir įgyvendinimas;

6. Gerovė - sveikatos būklė, gyvenamosios aplinkos saugumo ir pritaikymo užtikrinimas, psichologinis klimatas, dvasinė būseną, materialinių vertybių saugojimas bei disponavimas jomis, užtikrinant geriausią gyventojų interesą;

7. Socialinė įtrauktis - įsitraukimas dalyvaujant bendruomenės, partnerių ar savanorių organizuojamose veiklose, socialinių ryšių ir ilgalaikių santykių palaikymas bendraujant su visuomenės nariais, partneriais, savanoriais, tarpasmeninių ryšių kūrimas ir palaikymas;

8. Socialinis aktyvumas - tarpasmeninių santykių gerinimas tarp gyventojų ir darbuotojų, socialinio įsitraukimo/pilietiškumo skatinimas, gyventojų motyvavimas, skatinimas dalyvauti bendruomeninėse veiklose.

9. Gyvenimo kokybės sritys, kriterijai ir rodikliai:

1 lentelė. Gyvenimo kokybės sritys, kriterijai, rezultatų rodikliai

Eil. N r.	Sritys	Kriterijai	Rodikliai
1.	1.1. Asmeninė savirealizacija	1.1.1. laisvalaikis/ užimtumas; 1.1.2. savarankiškumas, sprendimų priėmimas; 1.1.3. teisės.	1.1.1.1. laisvalaikio leidimo būdų pasirinkimas; 1.1.1.2. dalyvavimo užimtumo veiklose dažnumas ir aktyvumas. 1.1.2.1. kasdienių įgūdžių lavinimas; 1.1.2.2. savarankiškumo lygio palaikymas; 1.1.2.3. įgalinimas priimti sprendinius. 1.1.3.4. asmens teisių užtikrinimas; 1.1.3.5. pilietinių teisių užtikrinimas.
2.	2.1. Gerovė	2.1.1. psichologinė gerovė; 2.1.2. fizinė gerovė; 2.1.3. materialinė gerovė.	2.1.1.1. geros psichologinės asmens būklės/savijautos užtikrinimas. 2.1.2.1. subalansuota, pritaikyta ir reguliari mityba; 2.1.2.2. kokybiškos sveikatos priežiūros paslaugos; 2.1.2.3. tinkamos sąlygos asmens higienos poreikiams tenkinti; 2.1.2.4. asmens poreikiams pritaikyta gyvenamoji aplinka. 2.1.3.1. aprūpinimas reikalingais daiktais; 2.1.3.2. piniginių lėšų naudojimas ir saugojimas užtikrinant geriausius asmens interesus.
3.	3.1. Socialinė įtrauktis	3.1.1. socialinis dalyvavimas; 3.1.2. socialinis įsitraukimas/ pilietiškumas.	3.1.1.1. ilgalaikių santykių su įstaigos partneriais, savanoriais ar bendruomenės nariais, artimaisiais, draugais ir kt. palaikymas ir kūrimas. Dalyvavimas Visagino savivaldybės bendruomenės gyvenime. 3.1.1.2. naudojimas įvairiomis paslaugomis už įstaigos ribų; 3.1.1.3. įvairesnis laisvalaikio praleidimas; padidėjęs kitų paslaugų prieinamumas, motyvavimas ir skatinimas dalyvauti visuomeninėje veikloje, renginiuose.

III SKYRIUS

GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMĄ UŽTIKRINANČIOS PRIEMONĖS

10. Paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės gerinimo veiksmai:

10.1. **asmeninės savirealizacijos srityje** - išsiaiškinama gyventojų mėgstama veikla, kiekvieną dieną organizuojami teminiai užsiėmimai, skatinama juose dalyvauti, ugdomas gyventojų savarankiškumas atliekant kasdienes veiklas (asmens higiena, pagal poreikį organizuojamas maisto gaminto užsiėmimas ir kt.). Organizuojant gyventojų tarybos ir gyventojų susirinkimus, pasitarimus

ar individualius pokalbius, gyventojas įtraukiamas į su jo gyvenimu Įstaigoje susijusių sprendimų priėmimą bei sprendžiami jo asmeniniai klausimai. Gyventojai žino savo teises, kurios nuolat primenamos gyventojų ir Gyventojų tarybos susirinkimo metu ar dalinant lankstinukus, kuriuose aprašomos jų teisės. Gyventojų pilietiškumas skatinamas gyventojų ir Gyventojų tarybos susirinkimų metu primenant jiems jų pilietines pareigas: įstaigoje organizuojami rinkimai, kurių metu gyventojai gali laisvai pasirinkti ir balsuoti už pasirinktą kandidatą.

11. Gerovės srityje - siekiama stiprinti psichologinės, fizinės bei materialinės gerovės sritis:

11.1. Dvasinė, psichologinė gerovė:

11.1.1. pagal poreikį organizuojamos religinės paslaugos (Šv. Mišios) pokalbiai dvasinėmis temomis, reaguojama į gyventojų poreikių pasikeitimus, kiekvieną dieną individualių pokalbių metu išsiaiškinama gyventojų asmeninė savijauta, ieškoma būdų ją gerinti, vieną kartą į mėnesį (arba esant poreikiui) vykstančių bendrų Gyventojų tarybos ir gyventojų susirinkimų metu primenamos etikos kodekso bei įstaigoje puoselėjamos vertybės, pagarbos bei teisės į laisvę ir orumą principai, netinkamas ar neetiškas elgesys;

11.1.2. kiekvieną dieną organizuojami psichologo individualūs ir grupiniai užsiėmimai atsipalaidavimo kambaryje, psichologo kabinete arba gyventojų kambariuose. Psichologas vertina gyventojų psichologinę būklę, nuotaikų kaitą, emocijas, jų pokyčius ir individualių pokalbių metu aptaria su socialiniais darbuotojais. Pokyčiai įrašomi ĮSGP planus, asmens sveikatos bylas.

11.2. Fizinė gerovė:

11.2.1. keturis kartus per dieną Įstaigos gyventojams tiekiamas subalansuotas, sveikatos būklę bei individualius poreikius atitinkantis maitinimas. Atsižvelgiant į gydytojo, slaugytojo rekomendacijas, taikoma maisto konsistenciją koreguojanti dieta (trintas, paskystintas maistas), dietinis maitinimas. Esant poreikiui, suteikiama pagalba valgant. Savaitės ir dienos meniu yra iškabinamas Įstaigos stende arba su juo supažindinama individualiai;

11.2.2. kartą per mėnesį įstaigoje vyksta šeimos gydytojo vizitacija. Pagal šeimos gydytojo nurodymus organizuojami vizitai pas kitų sričių specialistus (reabilitacijos paslaugos, odontologų konsultacijos), gyventojai apsirūpinami medikamentais ir slaugos priemonėmis, pagal poreikį kviečiama greitoji medicinos pagalba, lydima/vežama į gydymo įstaigas planinėms operacijoms, konsultacijoms, profilaktiniams patikrinimams, vykdomas gyventojų lankymas gydymo įstaigose. Įstaigoje teikiamos slaugos paslaugos;

11.2.3. kiekvieną darbo dieną gyventojams organizuojami grupiniai ir individualūs mankštos užsiėmimai Įstaigos patalpose ar kieme;

11.2.4. kiekvieną dieną vykdomas gyvenamųjų kambarių ir bendrojo naudojimo patalpų valymas, padedama gyventojams tvarkantis asmeninius daiktus, spintas, spinteles, asmenines erdves, klojantis lovas. Atliekant šiuos darbus, pagal galimybes, ugdomas gyventojų savarankiškumas.

11.3. Materialinė gerovė:

11.3.1. gyventojai aprūpinami reikalingais daiktais ir priemonėmis, teikiama pagalba apsiperkant, esant poreikiui, gyventojų apipirkimai organizuojami du kartus per savaitę;

11.3.2. užtikrinamas gyventojų interesus atitinkantis, saugus jo asmeninių lėšų saugojimas bei disponavimas jomis asmeniniams poreikiams tenkinti.

12. Socialinės įtraukties srityje - bendradarbiaujama su Visagino miesto bendruomene, dalyvaujama bendruomenės, savanorių, partnerių organizuojamuose renginiuose, parodų bei knygų (leidinių) pristatymuose, užsiėmimuose. Su partneriais, savanoriais, bendruomenės nariais organizuojami bendri renginiai, veiklos, užsiėmimai. Gyventojų artimieji įtraukiami į įstaigoje ir už jos ribų organizuojamas veiklas, šventes, parodas, koncertus, užsiėmimus, išvykas ir kt.

12.1. asmeninis tobulėjimas/įgalinimas įtraukiant gyventojus į paslaugų organizavimą, teikimą ir vertinimą. Gyventojų tarybos susirinkimų metu vieną kartą į mėnesį aptariamas bei įvertinamas paslaugų organizavimas. Stebima kaip gyventojai priima informaciją.

12.2. kiekvieną dieną stebimi tarpasmeniniai santykiai, socialinių ryšių pokyčiai;

12.3. socialinis įsitraukimas/pilietiškumas: įvairesnis laisvalaikio praleidimas; padidėjęs kitų paslaugų prieinamumas, motyvavimas ir skatinimas dalyvauti visuomeninėje veikloje, renginiuose.

13. Šių veiksmų poreikis yra fiksuojamas gyventojų poreikių vertinime, o vykdymas - individualiame socialinės globos plane (toliau - ISGP). ISGP grafose, atitinkančiose gyvenimo kokybės rodiklius, fiksuojami išsikeliama uždaviniai, nusimatomos priemonės jiems įgyvendinti, nurodomas atsakingas darbuotojas, numatomas laikotarpis (kurio metu bus siekiama užsibrėžtų tikslų), pažymimos iškilusios kliūtys nusimatytiems tikslams įgyvendinti, pasiekti rezultatai ir nusimatomi tolimesni tikslai.

14. Rezultatai lyginami su praėjusių metų gautais rezultatais, kas leidžia įvertinti gyventojų pasitenkinimą gyvenimo kokybe.

IV SKYRIUS GYVENIMO KOKYBĖS IR POKYČIO VERINIMAS

15. Gyvenimo **kokybės** matavimas - tai įstaigos gyventojų subjektyvi nuomonė apie jo pageidaujamos ir esamos gyvenimo kokybės rezultatus, atsižvelgiant į įstaigoje išskirtas gyvenimo kokybės sritis ir kriterijus. Gyvenimo kokybės matavimas atliekamas individualiu ir kolektyviniu lygmenimis.

16. Pirmaisiais Gyvenimo kokybės koncepcijos diegimo įstaigoje metais gyvenimo kokybės lygio matavimas atliekamas sausio vasario mėnesiais. Jo metu fiksuojamas gyventojų pasitenkinimo lygis tam tikru gyvenimo kokybės srities kriterijumi pagal balus.

17. Pirmaisiais Gyvenimo kokybės koncepcijos diegimo įstaigoje metais gyvenimo kokybės pokytis matuojamas birželio, liepos mėnesiais: anketinės apklausos metu gauti duomenys lyginami su sausio, vasario mėnesių gautais duomenimis, kuriuose fiksuojamas gyventojų pasitenkinimo lygis.

18. Vėlesniais Gyvenimo kokybės koncepcijos taikymo įstaigoje metais gyvenimo kokybės pokytis matuojamas apklausos metu gautus duomenis lyginant su praėjusios apklausos metu (sausio arba birželio mėnesiais) gautais duomenimis.

19. Naujai įstaigoje apsigyvenę asmenys anketinėje apklausoje dalyvauja ne anksčiau kaip po 5 mėn. nuo atvykimo į įstaigą. Gyventojai, kuriems dėl sveikatos būklės sunku savarankiškai išsakyti savo nuomonę, vertinimą padeda atlikti jo globėjas (rūpintojas), artimas giminaitis arba „Savas asmuo“ (tiesiogiai su gyventoju dirbantis darbuotojas).

20. Gyvenimo kokybės vertinime nedalyvauja tie įstaigos gyventojai, kurie nesuvokia savo veiksmų, negeba jų valdyti ar kontroliuoti dėl pažengusios senatvinės demencijos ar kitos psichinės ligos, liekamųjų reiškinių po insulto ar fizinės traumos.

21. Anketinė apklausa vykdoma pagal klausimyną (1 priedas), sudarytą pagal gyvenimo kokybės kriterijus. Kiekvienas klausimas atitinka tam tikrą gyvenimo kokybės kriterijų. Pasitenkinimo lygį gyventojai įvertina balais: 1 - nesutinku; 2 - iš dalies sutinku; 3 - sutinku arba parengus kitus vertinimo kriterijus.

22. Gauti individualūs rezultatai nagrinėjami kartu su paslaugų gavėju, aptariami veiksmai, kurie padidintų pasitenkinimą tose srityse, kurios tenkina mažiausiai. Apibendrinti individualūs rezultatai pateikiami procentine išraiška diagramose ir saugomi gyventojų byloje.

23. Susumavus individualių duomenų rezultatus diagramose atspindimas bendras gyventojų pasitenkinimo gyvenimo kokybe lygis - taip atliekamas matavimas kolektyviniu lygiu. Rezultatai palyginami su praėjusios apklausos metu gautais rodmenimis - tai leidžia įvertinti gyventojų pasitenkinimo gyvenimo kokybe pokyčius ir išsikelti tikslus, uždavinius, numatyti veiksmus, kurie padėtų pasiekti geresnius gyventojų pasitenkinimo gyvenimo kokybe rodiklius. Numatyti veiksmai įvardijami kitų metų Įstaigos veiklos planuose.

24. Apklausos metu gauti rezultatai ir gyvenimo kokybės pokyčio rezultatai atspindi daugumos nuomonę. Visa tai atsispindi metinėje Įstaigos veiklos ataskaitoje. Į Įstaigos metinį planą įtraukiamos priemonės, gerinančios gyventojų gyvenimo kokybę tose srityse, kuriose gyvenimo kokybe nepatenkinti daugiausiai gyventojų.

25. Įstaigos gyventojų pasitenkinimo gyvenimo kokybe lygio siektinas rezultatas - 70 proc. bendro apklausoje dalyvavusių gyventojų skaičiaus. Išanalizuoti ir apibendrinti rezultatai yra perduodami saugoti direktoriaus įsakymu paskirtam darbuotojui, kuris atsakingas už gyventojų gyvenimo kokybės tyrimo rezultatus,

26. Rezultatų patikimumą lemiantys rodikliai:

26.1. aktyvus gyventojų dalyvavimas vertinant jų poreikius, išsakant savo lūkesčius bei norus. Siekiama, kad dalyvautų ne mažiau kaip 60 proc. gyventojų;

26.2. aktyvus gyventojų dalyvavimas rengiant, peržvelgiant, papildant, koreguojant ISGP išsikeltus tikslus. Dalyvauja ne mažiau kaip 60 proc. gyventojų;

26.3. aktyvus gyventojų dalyvavimas anketinėje apklausoje, išsakant savo subjektyvią nuomonę dėl individualių poreikių bei lūkesčių tenkinimo. Dalyvauja ne mažiau kaip 60 proc. gyventojų.

27. Gyventojai pildo anonimines anketas Priedas Nr.1 ir priedas Nr.2

28. Už gyvenimo kokybės pokyčio vertinimą, palyginimą ir gyventojų anketinę apklausą atsakingas Įstaigos socialinis darbuotojas, kuris apdoroja, anketinės apklausos metu gautus duomenis, atlieka jų vertinimą ir pateikia procentine išraiška diagramose.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Kiekvieno gyventojų ISGP koreliuoja su gyvenimo kokybės koncepcija ir įgalinimo koncepcija.

30. Duomenų rinkimas turi apsaugoti gyventojų privatumo teisę ir užtikrinti informacijos konfidencialumą, vadovaujantis globos namų vidaus tvarkomis.

31. Gyventojas su gyvenimo kokybės koncepcija supažindinami pasirašytinai.

32. Už gyvenimo kokybės koncepcijos vykdymą atsakinga pavaduotoja socialiniams reikalams, EQUASS diegimo plano vykdytojai, vyr. socialinė darbuotoja , socialiniai darbuotojai, užimtumo specialistai, vyr. slaugytoja.